

فرهنگ و هنر

هنرهایِ هنری

نشست آیت‌ا... علم الهدی و اهالی موسیقی مشهد

گزارش جلسه

عبدالمهی

دفتر امام جمعه مشهد صبح دیروز محل بر گزاری جلسه ای متفاوت بود، متفاوت از آن جهت که اولین دیدار و گفت و گوی مستقیم آیت‌ا... علم الهدی با استادان، پیش کسوتان و فعالان عرصه موسیقی در مشهد بود و رو دو سوی گفت و گواز این اتفاق خرسند بودند. نشانه این خرسندی این است که آیت‌ا... علم الهدی در ابتدای صحبت های خود گفت: صحبت های شما هنرمندان موسیقی بسیار دلنشین و قافیه دار است و مثل هنر شما که در احساس اثر می گذارد، کلام و فرمایش هایتان هم اثر گذار است. اهالی موسیقی نیز از فراهم شدن فرصت این گفت و گو مستقیم خرسند بودند، آن گونه که یکی از استادان حاضر در جمع گفت: «اخباری که در باره مخالفت شما با موسیقی به گوش هنرمندان رسانده می شود، برای ما هم قابل تصور و باور نبود و خوشحالیم که می توانیم گفت و گوی مستقیم داشته باشیم». در ابتدای این جلسه مدیر ارشاد و معاون هنری او صحبت هایی را مطرح و سپس سه نفر از اهالی موسیقی به نمایندگی از جمع حاضر صحبت کردند. پس از آن نیز آیت‌ا... علم الهدی به طور صریح و شفاف به بیان عقیده و دیدگاه شخصی و فقهی خود در باره موسیقی پرداخت. آن چه می خوانید، مهم ترین نکات مطرح شده در این گفت و گوی صمیمانه است که به ترتیب طرح در جلسه، منتشر می شود.

●**امیدواریم شرایط بهتری برای هنرمندان متعهد فراهم شود**

«جعفر مروارید» مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی : در فضای مشهد ار ضا(ع) و در جوار مضجع شریف امام هشتم که بر کات معنوی و فرهنگی ایران، مدیون ایشان است بهترین بستر و ظرفیت برای رشد هنر و پرورش هنرمندان بومی خراسانی فراهم است.

«هنرمندان و اصحاب موسیقی، از قدیم با رعایت شئونات مشهد در حال فعالیت بوده اند و امیدواریم در چهلمین سال انقلاب شرایط بهتری برای این هنرمندان که هم متعهد هستند و هم بستری را برای پاسخ به مطالبات مردم فراهم می کنند، ایجاد شود.

«اگر هنر در مشهد به یک تعادل برسد، بر فضای فعالیت سایر حوزه هـای دینی، اجتماعی و اقتصادی نیز اثر گذار خواهد بود.

«مفتخریم در ایران اسلامی که رهبر انقلاب خودشان هنرمند هستند، نگاهی ویژه و بنیادی به هنر دارند و در این عرصه صاحب اثر هستند، همچنین متفخریم که آیت‌ا... علم الهدی نماینده معزول ولی فقیه نیز دارای نگاه بنیادین به هنر اصیل و سنت هاوای اصیل خراسانی هستند. «امیدواریم در حال و هوای چهل سالگی انقلاب، با رهنمودهای امام جمعه محترم و نگاهی که به نخبگان موسیقی دارند، بتوانیم فضای تعامل مناسب و دوسویه ای را که انقلاب اسلامی برای هنرمندان فراهم کرده است، عملی کنیم.

●**۶۳آموزشگاه و ۴۰ هزار هنر جو**

سپس «محمدرضا محمدی» معاون هنری و سینمایی اداره کل ارشاد گزاری کوهان از فضای فعالیت های موسیقی در استان ارائه و اظهار کرد: در استان ۶۳آموزشگاه دارای مجوز و ۱۵ هزار فعال در عرصه آموزش و تولید موسیقی داریم، همچنین در این حوزه ۸۰۰استاد و ۴۰ هزار هنر جو داریم.

●**مشهد رابه الگوی بر گزاری کنسرت مبتنی بر فرهنگ تبدیل کنیم**

«اسلار مرتضوی» سرپرست گروه بامداد: ما با شما نه فقط به عنوان امام جمعه، نماینده ولی فقیه یا رئیس شورای فرهنگ عمومی صحبت می کنیم، هر چند که هر یک از این مسئولیت ها در جای خود ارزشمند، مهم و مفوی است، بلکه با شما به عنوان یکی پدر دلسوز صحبت می کنیم که همیشه حامی مظلوم بوده اید.

«ا نگاه شما به حوزه هنر خیر داریم اما متأسفانه نگاه شفاف شما به این حوزه به خوبی منتقل نمی شود و باید دید چه شیطنت هایی پشت این خبر سازی های بعضا کذب وجود دارد.

«اهالی موسیقی در مشهد بیش از همه به شرایط قدسی این شهر واقف اند.

«شما به درستی اعلام کرده اید که مخالف تبدیل مشهد به بازار موسیقی هستید، هنرمندان مشهد هم همین نگاه را دارند.

«متأسفانه در حوزه موسیقی نیز مانند برخی حوزه های اقتصادی، سلطان و سلاطین کنسرت داریم که فقط به فکر منافع خود هستند و قطعا این رویکرد مورد تایید هنرمندان هم نیست.

«مشهد در سال های گذشته مورد هجمه این افراد قرار گرفت و در مقابل، هنرمندان شهر مشهد مورد بی توجهی قرار گرفتند و مسئولان هم به این مسئله توجهی نکردند.

«هنرمندان موسیقی در مشهد به شدت مخالف اقداماتی هستند که در شأن این شهر نیست، امیدواریم این فضا به سر و سامان برسد و با حمایت های شما بتوانیم در حوزه اجرا هم حامی هنرمندان متعهد باشیم.

«متأسفانه جناح های سیاسی، موسیقی را دستاویز بازی های خود کرده اند و همیشه به این عرصه ضربه زده اند.

«چند ماه قبل با حمایت های مسئولان توانستیم

اجرای ریا با حضور گروه هنرمندان مشهدی و خاندن گکی استاد سراج در مشهد برگزار کنیم، هر چند نزدیک بود جناح های سیاسی این اجرا را هم دستاویز خودشان کنند که خوشبختانه جلوی آن ها گرفته شد و بسیار سنگین و وزن به عنوان یک الگوی موفق بر گزار شد و امیدواریم از این بر نامه حمایت شود تا بتوانیم مشهد را به عنوان یک الگو در بر گزاری کنسرت مبتنی بر فضای فرهنگی کشور معرفی کنیم.

●**گروه های مشهد تپه های بر تر موسیقی متال در ارمنستان می شوند**

«محمد حقگو» آهنگ ساز و بنیان گذار اولین آموزشگاه موسیقی استان: تصورم این است که این گونه جلسات باید به کرات در گذشته برگزار می شد، یک سری واقعاتی در جامعه هست که باید پی تعارف مطرح کنیم.

«اخباری که در گذشته در باره تصمیم گیری ها به بخش هنری جامعه منعکس می شد، به گونه ای بود که بنده هم شـک کردم حدس زدم این می تواند شیطنت رسانه ای باشد و نمی شود این ممانعت ها تا این حد باشد. این جلسه را به فال تیک می گیرم، اگر همه چیز شفاف باشد، می توانیم به تعامل خوبی برسیم.

«اگر دوستان و مسئولانی شیطنت کردند، حرفی را تحریف کردند و شرایط را سخت تر از آن چه که بوده، به وجود آوردند باید برای این موضوع فکری کرد.

«مشهد از زمانی که اجرای کنسرت در آن دچار

مشکل شد، به قطب موسیقی زیر مینی تبدیل شد، چیزی که در شأن این شهر و استان که موسیقی مقامی رابه عنوان شناسه هنری خود دارد، نیست. موسیقی هایی داریم با نام «متال» و «هوی متال» که از آورده های غرب است و ربطی به موسیقی ایران ندارد. شرایط این سبک موسیقی به گونه ای است که خودم با سابقه چندین ساله در این حوزه، جرئت نشستن مقابل اجرای این سبک ها را ندارم. اما جالب است که مسابقه این سبک موسیقی در ارمنستان برگزار می شود و گروه هایی از مشهد رتبه اول و دوم آن کسب کرده اند و رتبه سوم به گروهی از فرانسه می رسد. من نوازنده گیتار بیس یکی از این گروه ها را می شناسم، او کسی بود که قبلا در همین مشهد سه تار می نواخت.

«به اعتقاد من علت اصلی این موضوع این است که هنرمند در دوره ای از زندگی اش، نیاز دارد که هنرش را عرضه کند و اگر نتواند، هنرش را بجایی ارائه می کند که نظارت و کنترل روی آن نیست.

«موسیقی ایرانی سرشار از هنر و عرفان است اما وقتی مورد بی مهری قرار می گیرد، موسیقی دیگری جایگزین آن می شود. این بی مهری به هنرمند سبب می شود انتقال نسل به نسل آن هنر صورت نگیرد، و همچون وضعیت موسیقی مقامی خراسان، که وقتی به پیش کسوتان آن ها توجه نمی شود، فرزندان آن ها هم این راه را ادامه نمی دهند.

«بسیاری از بزرگان موسیقی ما در همین مشهد

به خاطر دو تا سه میلیون تومان پول فوت کردند،

خطر مان هست استاد «نورمحمد دیوپر» روی تخت

بیمارستان بودو زمانی که قرار بود پنج میلیون

تومان پول برای حمایت برسد مراسم ختم او هم

بر گزار شد.

«عاجزانه در خواست می کنم اگر می شود، نماینده

قرار دهید تا بررسی شود و بتوان کنسرت های

موسیقی با موازین معین و مشخص برگزار کرد،

اهالی موسیقی انسان های بسیار پاک و پاینده به

موازین هستند، این موضوع را به آزمون بگذارید.

«گفتنش خوب نیست اما خود من جوانی ام را

در جنگ گذاشتم و به من جانباز می گویند، تنها

ساز نمی زنم، در جامعه هم حضور دارم و نگران

شرایط هستم.

«اطمینان داشته باشید آن چه شما را نگران

می کند ما انگران تر می کند، به دلیل این که ما

کنندگان این کار هستیم، بگذارید اگر قرار است

کنسرتی بر گزار شود حداقل دیگر کسی نیاید و به

اسم شما بر هم زنده آن باشد. من هیچ وقت این حرف ها را باور نکردم و معتقدم مدیریت در شهر مشهد قطعاً یک سری افکار و جدیت می خواهد و قطعاً جدیت شما در این زمینه بیشتر از همه است.

« مجتبی قیطاقی» پژوهشگر موسیقی: به عنوان

کسی صحبت می کنم که موسیقی مهم ترین ارث

خانوادگی ام است و ۴۰ سال است در این حوزه

پژوهش و آموزش دارم.

«هنر موسیقی ایران از خراسان مورد مقبولیت

جهانیان قرار می گیرد و ثبت جهانی می شود اما

متأسفانه ما خردمان نمی توانیم در تعادل فرهنگی

شهر مان نقشی داشته باشیم.

«به یاد ندارم در طول این ۴۰ سال، اهالی

موسیقی این شهر تا به حال احترام این شهر را حفظ

نکرده باشند، بخش مهمی از این موسیقی ذکر

و عرفان است، همچون گوشه رضوی، حسینی،

مقام ذکر...، مقام معراج نامه، نوایی و ... این

ها در هنر ما وجود دارد و اگر غیر این باشد دلمان

می گیرد.

«چیزی که این روزها اهالی موسیقی را اذیت

می کند، این است که به جای تمرین روی صحنه

و دخیل بودن در فرهنگ شهر، گوشه نشینی،

هجرت از مشهد، نشستن کنج خانه و دق کردن را

تجر به می کنند در حالی که هر شب در تالارهای

عروسی این شهر عده ای هر جور که دلشان می

خواهد می نوازند.

«مشهد از زمانی که اجرای کنسرت در آن دچار

مشکل شد، به قطب موسیقی زیر مینی تبدیل شد،

چیزی که در شأن این شهر و استان که موسیقی

مقامی رابه عنوان شناسه هنری خود دارد، نیست.

موسیقی هایی داریم با نام «متال» و «هوی متال» که

از آورده های غرب است و ربطی به موسیقی ایران

ندارد. شرایط این سبک موسیقی به گونه ای است

که خودم با سابقه چندین ساله در این حوزه،

جرئت نشستن مقابل اجرای این سبک ها را ندارم.

اما جالب است که مسابقه این سبک موسیقی در

ارمنستان برگزار می شود و گروه هایی از مشهد

رتبه اول و دوم آن کسب کرده اند و رتبه سوم به

گروهی از فرانسه می رسد. من نوازنده گیتار بیس

یکی از این گروه ها را می شناسم، او کسی بود که

قبلا در همین مشهد سه تار می نواخت.

«به اعتقاد من علت اصلی این موضوع این است

که هنرمند در دوره ای از زندگی اش، نیاز دارد که

هنرش را عرضه کند و اگر نتواند، هنرش را بجایی

ارائه می کند که نظارت و کنترل روی آن نیست.

«موسیقی ایرانی سرشار از هنر و عرفان است

اما وقتی مورد بی مهری قرار می گیرد، موسیقی

دیگری جایگزین آن می شود. این بی مهری به

هنرمند سبب می شود انتقال نسل به نسل آن هنر

صورت نگیرد، و همچون وضعیت موسیقی مقامی

خراسان، که وقتی به پیش کسوتان آن ها توجه نمی

شود، فرزندان آن ها هم این راه را ادامه نمی دهند.

«بسیاری از بزرگان موسیقی ما در همین مشهد

به خاطر دو تا سه میلیون تومان پول فوت کردند،

خطر مان هست استاد «نورمحمد دیوپر» روی تخت

بیمارستان بودو زمانی که قرار بود پنج میلیون

تومان پول برای حمایت برسد مراسم ختم او هم

بر گزار شد.

«عاجزانه در خواست می کنم اگر می شود، نماینده

قرار دهید تا بررسی شود و بتوان کنسرت های

موسیقی با موازین معین و مشخص برگزار کرد،

اهالی موسیقی انسان های بسیار پاک و پاینده به

موازین هستند، این موضوع را به آزمون بگذارید.

«گفتنش خوب نیست اما خود من جوانی ام را

در جنگ گذاشتم و به من جانباز می گویند، تنها

ساز نمی زنم، در جامعه هم حضور دارم و نگران

شرایط هستم.

«اطمینان داشته باشید آن چه شما را نگران

می کند ما انگران تر می کند، به دلیل این که ما

کنندگان این کار هستیم، بگذارید اگر قرار است

کنسرتی بر گزار شود حداقل دیگر کسی نیاید و به

تفاوت وجود ندارد، در اصل این موضوع و از نظر

فقهی همه به موسیقی اعتقاد داریم اما بحث در

اجرای موسیقی است.

«متأسفانه تجاوز و جنایتی که در طول تاریخ به

موسیقی شده در باره هیچ برنامه و جریان هنری

این جنایت رخ نداده است، هارون هم می خواست

مجلس شبانه عیاشی داشته باشد، برای کیفیت

بخشی به آن موسیقی را ابزار کرد. این جریان ها

که قبل از اسلام هم بوده، موسیقی را به ابتذل

کشانده است. از قرن های گذشته تا الان اگر درصد

بگیرید، در بعضی از زمان ها ۹۹ درصد کاربرد

موسیقی ابتذل بود، به دلیل این که جنایتکاران و

ارباب از آن موسیقی را برای خوشگذرانی شان

استخدام کردند.

«ما در انقلابمان که یک انقلاب زارشی است، از

همان ابتدا تلاش کردیم این رویه را تغییر دهیم و

نگاه امام بزر گوار هم این گونه بود.

«یک زمانی در شبکه ۲ سیما، برنامه ای اجرا و

به جای موسیقی متن از صدای بادو آب استفاده

کردند، امام (ره) این برنامه را گوش کرده بودند

و به رئیس صدا و سیما گفته بودند، چرا به جای

موسیقی متن صدای بادو آب گذاشتید؟ اگر نیت

شما این بوده که بگویید موسیقی بد است و بدعت

گذاشته اید، کارتان را اصلاح کنید و موسیقی را

بر گردانید.

«زمانی که صدای آهنگ برای برخی دارای شبهه

بود، امام (ره) نشستند و مقابل ایشان گروه کنسرت

آمدند و آهنگ زدند، اتفاقی که در تاریخ مرجعیت

بی سابقه بود. امام (ره) این کار را کردند برای

این که در کنار موسیقی یک انقلاب به وجود اید و

موسیقی که در استخدام عیاشی ها و میگساری ها

بوده اصلاح شود.

«همین موسیقی مقامی که شما طرفدارش

هستید، مگر ناصرالدین شاه شما های عرق

خوری اش را چطور می گذراند؟ مگر حاکم آن

روز خراسان در همین مشهد در کنار مزار امام

رضا(ع) میگساری هایش را با همین موسیقی

نکر دید؟ این شهر تا بلو و بیلورد آموزشگاه

موسیقی زده شد و پایین کشیده شد؟ هنرمندان

معتلا در اجرای کار کمی سنگینی هم دارند و

سنگین عمل می کنند، دنبال یک فرافکنی هم

هستند و آدمی را کیند، بیباور ند و ماجرا را گردن او

بیندازند، هیچ گردنی در این شهر باریک تر از

گردن امام جمعه نیست، این که بگویند امام جمعه

ضد هنر و موسیقی است و به همین دلیل جوانان

دارند این طور می شوند.

●**کنسرت نشان بد هید که با ابتذل همراه نباشد**

«در تهران و دیگر شهر ها کنسرت ها فوق العاده

رایج است. شما که متخصص موسیقی هستید دو

تا کنسرت نشان بدهید که با ابتذل همراه نباشد.

آن چیزی که ما از ابتدا با آن موافق نبوده ایم، همین

ابتذل است که حالا بخواهد بیاید و در کنار حرم

امام رضا (ع) اجرا شود، ما با این مخالف بوده ایم

نه با خود موسیقی.

«در این ۱۴- ۱۵ سال که بنده در مشهد هستم،

آمار کلاس های موسیقی در مشهد و استان را

بررسی کنید و ببینید که چقدر توسعه پیدا کرده

است، اگر ما مخالف موسیقی بودیم که جلوی این

توسعه و آموزش را می گرفتیم،

«نظیر نسایی که جلوی آن گرفته شد، تا جایی که

یادم هست همه اش کنسرت های تهرانی ها بود،

خواننده هایی که همین الان دارند جاهای دیگر

برنامه های ابتدایی اجرا می کنند، می خواستند

این جا بازار کنسرت و ابتذل امی شود.

«شما خودتان هم هنرمندی، هم متدین اید و هم

به امام رضا(ع) علاقه دارید، قبول می کنید ما این

جا بگذاریم کاری به این شکل اجرا شود؟

«بنده که قوه مجریه نیستم، حکومت دستم نیست،

نماینده ولی فقیه هستم و در جهت ارشاد برای

تحقق منویات رهبری و پاسخ گویی به مقلدان

ایشان حضور دارم. حتی نماینده ولی فقیه قدرت

۵

پنج شنبه ۱۱ بهمن ۱۳۹۷. شماره ۴۰۵۷

خبر

فرهنگی

سرپرست اداره سینمایی ارشاد خراسان رضوی خبر داد:

رایزنی ها برای اکران ۲۸ فیلم جشنواره فجر در مشهد

شرکتاول-سرپرست اداره سینمایی ارشاد خراسان رضوی در خصوص آخرین اخبار شانزدهمین جشنواره فیلم فجر مشهد گفت: در تالاشیم که ۱۶ اثر دیگر راه هم به ۲۲ اثر تعیین شده برای اکران در مشهد اضافه کنیم، حجت طباطبایی در گفت و گویا «خراسان رضوی» افزود: در صورتی که سازمان سینمایی برای اکران فیلم «متری شیش و نیم» مشکلی نداشته باشد قطعاً یکی از این ۶ اثر ساخته «سعید روستایی» خواهد بود که در مشهد اکران می شود. وی در پاسخ به این سوال که با توجه به افزایش آثار به ۲۸ فیلم، آیا احتمال افزایش تعداد روزهای جشنوار موجود دارد؟ گفت: به روزهای جشنواره افزوده نخواهد شد و سینماها هر روز در سه ستانس به اکران خواهند پرداخت و بالطبع هر سینما همه آثار را به نمایش در نخواهد آورد.

امروز: جشن امضای «پری دخت» در مشهد

جشن امضای کتاب «پری دخت» با حضور نویسنده اثر و جمعی از مفاخر شعر و ادب فارسی امروز در مشهد برگزار می شود. به گزارش به نشر، استاد «محمد کاظم کاظمی»، «حامد عسکری» و «مهدی آخرتی» چهاره های برجسته و شناخته شده عرصه شعر و ادب، مهمانان ویژه این برنامه خواهند بود که ساعت ۱۸ امروز در فروشگاه به نشر، نبش امامت ۸ بر گزار خواهد شد. «پری دخت» با اثر عنوان «مراسلات پاریس طهران» داستان هایی عاشقانه دارد که شامل نامه هایی به نشر قاجار است. مدیرعامل به نشر در باره این برنامه همی، مراسم جشن امضای کتاب «پری دخت» با مشارکت معاونت فرهنگی سپاه امام رضا(ع)، اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی، نهضت مردمی پوستر انقلاب و به نشر (انتشارات آستان قدس رضوی) بر گزار خواهد شد و شرکت تمامی علاقه مندان آزاد است. به گزارش روابط عمومی به نشر، حسین سعیدی افزود: این کتاب که در ۱۴۴ صفحه نگارش شده است روایت گر ۴۰ نامه خرده قصه هایی بین شخصی به نام سید محمود که در فرانسه در رس طبابت می خواند و پری دخت در تهران است و روایتی از عشق، وطن، دلشورو دارد که توسط حامد عسکری به رشته تحریر در آمده است.

مدیر کل میراث فرهنگی مطرح کرد:

اجرای طرح توزیع سفر و توقف سازمان میراث فرهنگی

مدیر کل میراث فرهنگ، صنایع دستی و گردشگری خراسان رضوی توزیع سفر در استان و توقف ائثران در مسیرهای منتهی به مشهد مقدس را از برنامه های این اداره کل برای افزایش ماندگاری مسافران در این استان اعلام برنامه های این حوزه را تشریع کرد. به گزارش روابط عمومی اداره کل میراث فرهنگی، «ابوالفضل مکرمی فر» در خصوص برنامه های این اداره کل برای افزایش سفر به مشهد اظهار کرد: در حال برنامه ریزی توزیع سفر در خراسان هستیم، وی ادامه داد: تقریباً ۱۰۰ هزار اثر تاریخی در استان وجود دارد که هنوز به طور کامل شناسایی و بررسی نشده است، اکنون ۱۵۶۰ اثر تاریخی در فهرست آثار ملی قرار گرفته و حدود دوهزار اثر هم بررسی شده است که در سراسر استان پخش شده اند و منحصربه مشهد نمی شوند.

تمرکز روی توسعه اقامتگاه های بوم گردی

مدیر کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری خراسان رض